

KOMPETENTNE URZĘDY

- SZKOLENIA I DORADZTWO W ZAKRESIE PODATKÓW I OPŁAT LOKALNYCH ORAZ ZARZĄDZANIA NIERUCHOMOŚCIAMI DLA JST

MATERIAŁY SZKOLENIOWE

więcej szczegółów: facebook.com/innovacyjnejst mtdconsulting.pl/projekty/kompetentneurzedy

Beneficjent

MTDConsulting

MTD Consulting Marcin Król

Partnerzy

Stowarzyszenie Gmin
i Powiatów Wielkopolski

Zrzeszenie Gmin
Województwa Lubuskiego

Związek Gmin
Warmińsko - Mazurskich

Biuro projektu:

MTD CONSULTING Marcin Król
ul. Naramowicka 154
61-619 Poznań
biuro@mtdconsulting.pl
tel. 61 639 4960

Temat 7: Działania windykacyjne i egzekucyjne w obsłudze podatkowej podatków lokalnych

Trener: dr Dorota Sylwestrzak

Segment 1: Pracownicy wykonujący zadania z zakresu obsługi podatkowej przedsiębiorstw lub kadra zarządzająca JST

Maj 2022

Materiały szkoleniowe zostały przygotowane w ramach projektu pn. „Kompetentne Urzędy -szkolenia i doradztwo w zakresie podatków i opłat lokalnych oraz zarządzania nieruchomościami dla JST”, nr POWR.02.18.00-00-0005/21, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Projekt realizowany przez:

BENEFICJENT

MTDConsulting

PARTNERZY

1.	ROZDZIAŁ I ZAKRES PRZEDMIOTOWY EGZEKUCJI ADMINISTRACYJNEJ	4
1.1.	PRZEDMIOT EGZEKUCJI ADMINISTRACYJNEJ	4
1.2.	RODZAJE OBOWIĄZKÓW EGZEKUCYJNYCH	5
1.2.1.	<i>Obowiązki pieniężne (np. podatki i opłaty lokalne, inne należności publicznoprawne).....</i>	<i>5</i>
1.2.2.	<i>Obowiązki niepieniężne (np. obowiązek szkolny, obowiązek szczepień, wydanie wyłączonej nieruchomości).....</i>	<i>6</i>
1.3.	WYŁĄCZENIA PRZEDMIOTOWE SPOD EGZEKUCJI ADMINISTRACYJNEJ.....	6
2.	ROZDZIAŁ II PODMIOTY W POSTĘPOWANIU EGZEKUCYJNYM.....	6
2.1.	ORGANY 6	
2.1.1.	<i>Organ egzekucyjny - organ uprawniony do stosowania w całości lub w części określonych w ustawie środków służących doprowadzeniu do wykonania przez zobowiązanych ich obowiązków o charakterze pieniężnym lub obowiązków o charakterze niepieniężnym oraz zabezpieczenia wykonania tych obowiązków (art. 1a pkt 7 upea).....</i>	<i>6</i>
2.1.2.	<i>Organy właściwe w sprawie egzekucji obowiązków pieniężnych (art. 19 u.p.e.a.):</i>	<i>7</i>
2.1.3.	<i>Pracownicy organu:</i>	<i>7</i>
2.2.	WIERZycIEL	8
2.3.	ZOBOWIĄZANY	9
2.4.	INNI UCZESTNICY.....	10
2.5.	WYŁĄCZENIA PODMIOTOWE SPOD EGZEKUCJI ADMINISTRACYJNEJ	11
3.	ROZDZIAŁ III STADIA POSTĘPOWANIA EGZEKUCYJNEGO	11
3.1.	ETAPY POSTĘPOWANIA EGZEKUCYJNEGO	11
3.2.	CZYNNOŚCI POPRZEDZAJĄCE WSZCZĘCIE EGZEKUCJI.....	12
3.2.1.	<i>Czynności wierzyciela.....</i>	<i>12</i>
3.3.	CZYNNOŚCI ORGANU EGZEKUCYJNEGO	14
4.	ROZDZIAŁ IV ŚRODKI ZASKARŻENIA W POSTĘPOWANIU EGZEKUCYJNYM	14
4.1.	KATALOG ŚRODKÓW ZASKARŻENIA	14
4.2.	ZARZUT 15	

1. Rozdział I Zakres przedmiotowy egzekucji administracyjnej

1.1. Przedmiot egzekucji administracyjnej

- obowiązki o charakterze publicznoprawnym, obowiązki wynikające ze stosunków administracyjnoprawnych
- obowiązki wynikające bezpośrednio z przepisu prawa (art. 3 § 1 upea)
- obowiązki wynikające z odpowiedniego rodzaju czynności w sprawie indywidualnej, dokonywanych albo przez organ administracji publicznej (decyzja lub postanowienie (art. 3 § 1 upea)
- obowiązki wynikające z czynności dokonywanych przez zobowiązanego (art. 3a § 1 upea)
- obowiązki wynikające z decyzji, postanowień lub innych orzeczeń niż określone w art. 3 i art. 3a, gdy odrębne ustawy tak stanowią (art. 4 upea), np. postanowienia sądowe i prokuratorskie wydawane w przedmiocie zabezpieczenia i podlegające przymusowemu wykonaniu w trybie i na zasadach upea, stosownie do postanowień art. 27 i 195a k.k.w. oraz art. 2 § 2 u.p.e.a.

Orzecznictwo

„Opłaty za czynności geodezyjne i kartograficzne są należnościami publicznoprawnymi podlegającymi stosownie do art. 2 § 1 pkt 6 u.p.e.a., egzekucji administracyjnej. Dla pobierania przedmiotowych należności nie jest wymagane wydanie żadnego aktu administracyjnego”.

[Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku z dnia 29 stycznia 2009 r., I SA/Bk 501/08, LEX nr 489321]

„Obowiązek uiszczania opłaty za zajęcie pasa drogowego (art. 40 ust. 4 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych - Dz. U. Nr 14, poz. 60 ze zm.) ma charakter publicznoprawny i podlega egzekucji administracyjnej”.

[Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego (do 2003.12.31) w Warszawie z dnia 11 kwietnia 2001 r., III SA 317/00, ONSA 2002/2/88, PP 2001/7/59, M.Podat. 2001/8/3]

„Podstawą do prowadzenia egzekucji administracyjnej w celu wykonania obowiązku zapłaty kary pieniężnej z tytułu nieziszczenia opłaty za parkowanie pojazdów samochodowych na drogach publicznych jest przepis art. 3 § 1 u.p.e.a. Źródło powstania obowiązku

podlegającego egzekucji wynika bezpośrednio z przepisu prawa (ustawy i przepisu prawa miejscowego). Do jego powstania nie ma potrzeby skonkretyzowania tego obowiązku w drodze indywidualnego aktu prawnego”.

[Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 23 kwietnia 2010 r., I OSK 168/10]

1.2. Rodzaje obowiązków egzekucyjnych

1.2.1. Obowiązki pieniężne (np. podatki i opłaty lokalne, inne należności publicznoprawne)

Środki egzekucyjne w postępowaniu egzekucyjnym dotyczącym należności pieniężnych obejmują egzekucję z:

- 1) pieniędzy,
- 2) wynagrodzenia za pracę,
- 3) świadczeń z zaopatrzenia emerytalnego oraz ubezpieczenia społecznego, a także z renty socjalnej,
- 4) rachunków bankowych,
- 5) innych wierzytelności pieniężnych,
- 6) praw z instrumentów finansowych w rozumieniu przepisów o obrocie instrumentami finansowymi, zapisanych na rachunku papierów wartościowych lub innym rachunku, oraz z wierzytelności z rachunku pieniężnego służącego do obsługi takich rachunków,
- 7) papierów wartościowych niezapisanych na rachunku papierów wartościowych,
- 8) praw majątkowych zarejestrowanych w rejestrze akcjonariuszy,
- 9) weksła,
- 10) autorskich praw majątkowych i praw pokrewnych oraz z praw własności przemysłowej,
- 11) udziału w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością,
- 12) pozostałych praw majątkowych,
- 13) ruchomości,
- 14) nieruchomości.

1.2.2. Obowiązki niepieniężne (np. obowiązek szkolny, obowiązek szczepień, wydanie wywłaszczonej nieruchomości)

Środki egzekucyjne w postępowaniu egzekucyjnym dotyczącym obowiązków o charakterze niepieniężnym obejmują:

- 1) grzywnę w celu przymuszenia,
- 2) wykonanie zastępcze,
- 3) odebranie rzeczy ruchomej,
- 4) odebranie nieruchomości, opróżnienie lokali i innych pomieszczeń,
- 5) przymus bezpośredni.

1.3. Wyłączenia przedmiotowe spod egzekucji administracyjnej

- 1) wyłączenia z mocy ustawy (np. art. 8, art. 8a u.p.e.a., art. 10 § 4-7 u.p.e.a.),
- 2) ograniczenia egzekucji z: wynagrodzenia za pracę (art. 9 u.p.e.a.), rent i emerytur (art. 10 u.p.e.a.),
- 3) wyłączenie na wniosek (art. 13 u.p.e.a.).

2. Rozdział II Podmioty w postępowaniu egzekucyjnym

2.1. Organy

2.1.1. Organ egzekucyjny - organ uprawniony do stosowania w całości lub w części określonych w ustawie środków służących doprowadzeniu do wykonania przez zobowiązanych ich obowiązków o charakterze pieniężnym lub obowiązków o charakterze niepieniężnym oraz zabezpieczenia wykonania tych obowiązków (art. 1a pkt 7 upea).

2.1.2. Organy właściwe w sprawie egzekucji obowiązków pieniężnych (art. 19 u.p.e.a.):

- 1) Naczelnik urzędu skarbowego,
- 2) Właściwy organ gminy o statusie miasta, wymienionej w odrębnych przepisach oraz miasta stołecznego Warszawy - (może upoważnić kierownika nieposiadającej osobowości prawnej jednostki organizacyjnej gminy do działania w jego imieniu jako organ egzekucyjny. Na wniosek kierownika upoważnienie może być udzielone również pracownikowi tej jednostki) (np. Prezydent miasta na prawach powiatu jako organ egzekucyjny w odniesieniu do opłat rocznych za wyłączenie gruntu z produkcji rolniczej, wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 22 maja 2013 r., II OSK 204/12, ONSA i WSA 2014 nr 5, poz. 72, str. 59, Legalis, organ egzekucyjny uprawniony do poboru nienależnych świadczeń z Funduszu Pracy (Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego siedziba w Gliwicach z dnia 24 maja 2011 r., III SA/GI 2554/10, Legalis, Numer 341238)
- 3) Dyrektor oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wyznaczony przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych
- 4) Dyrektor oddziału regionalnego Agencji Mienia Wojskowego
- 5) inny organ w zakresie określonym odrębnymi ustawami.

2.1.3. Pracownicy organu:

- 1) egzekutor – pracownik obsługujący organ egzekucyjny, uprawniony do dokonywania czynności egzekucyjnych;
- 2) poborca skarbowy – pracownik obsługujący organ egzekucyjny, uprawniony do dokonywania czynności egzekucyjnych w egzekucji obowiązku o charakterze pieniężnym;
- 3) komornik skarbowy - kierownik komórki organizacyjnej urzędu skarbowego prowadzącej egzekucję administracyjną (art. 111c § 1 upea)

2.2. Wierzyciel

Wierzycielem w postępowaniu egzekucyjnym jest podmiot uprawniony do żądania wykonania obowiązku lub jego zabezpieczenia w administracyjnym postępowaniu egzekucyjnym lub zabezpieczającym (art. 1a pkt 13)

Według art. 5 § 1 u.p.e.a. uprawnionym do żądania wykonania w drodze egzekucji administracyjnej obowiązków określonych w art. 2 u.p.e.a. jest:

- 1) w odniesieniu do obowiązków wynikających z decyzji lub postanowień organów administracji rządowej i organów jednostek samorządu terytorialnego - właściwy do orzekania organ I instancji, z zastrzeżeniem pkt 4;
- 2) dla obowiązków wynikających z orzeczeń sądów lub innych organów albo bezpośrednio z przepisów prawa - organ lub instytucja bezpośrednio zainteresowana w wykonaniu przez zobowiązanego obowiązku albo powołana do czuwania nad wykonaniem obowiązku, a w przypadku braku takiej jednostki lub jej bezczynności - podmiot, na którego rzecz wydane zostało orzeczenie lub którego interesy prawne zostały naruszone w wyniku niewykonania obowiązku;
- 3) dla obowiązków wynikających z tytułów wykonawczych wystawionych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych na podstawie art. 44 ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz art. 16 ustawy o udzielaniu przez Skarb Państwa wsparcia instytucjom finansowym - minister właściwy do spraw finansów publicznych;
- 4) w odniesieniu do obowiązków wynikających z wydanych przez naczelnika urzędu celno-skarbowego decyzji, postanowień lub mandatów karnych, z przyjętych przez naczelnika urzędu celno-skarbowego zgłoszeń celnych, deklaracji, informacji o opłacie paliwowej, informacji o opłacie emisyjnej albo rozliczeń zamknięcia - właściwy naczelnik urzędu skarbowego;
- 5) w odniesieniu do obowiązków wynikających z wydanych przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej decyzji lub postanowień - naczelnik urzędu skarbowego właściwy według adresu siedziby Szefa Krajowej Administracji Skarbowej, z zastrzeżeniem pkt 4c;

- 6) w odniesieniu do obowiązków wynikających z wydanych przez dyrektora izby administracji skarbowej decyzji lub postanowień - naczelnik urzędu skarbowego właściwy według adresu siedziby dyrektora izby administracji skarbowej
- 7) w odniesieniu do obowiązków wynikających z wydanych przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej decyzji lub postanowień w toku postępowania podatkowego, o którym mowa:
 - a) a)w art. 119g § 1 i 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa - właściwy naczelnik urzędu skarbowego,
 - b) w art. 119g § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa - organ jednostki samorządu terytorialnego, na wniosek którego postępowanie podatkowe zostało przejęte;
- 8) w odniesieniu do grzywien nałożonych w drodze mandatu karnego w postępowaniu w sprawach o wykroczenia, stanowiących dochód budżetu państwa, z wyłączeniem grzywien nakładanych przez organy Inspekcji Transportu Drogowego - właściwy naczelnik urzędu skarbowego;
- 9) w odniesieniu do obowiązków, o których mowa w art. 2 § 1 pkt 8 lit. a-f i pkt 9 - państwo członkowskie lub państwo trzecie;
- 10) w odniesieniu do obowiązków, o których mowa w art. 2 § 1 pkt 8 lit. G - Państwowa Inspekcja Pracy.

Właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego **może upoważnić kierownika nieposiadającej osobowości prawnej jednostki organizacyjnej tej jednostki samorządu terytorialnego do wykonywania w jego imieniu praw i obowiązków wierzyciela**. Na wniosek kierownika upoważnienie może być udzielone również pracownikowi tej jednostki (art. 17b u.p.e.a.).

2.3. Zobowiązany

Zobowiązanym w postępowaniu egzekucyjnym jest:

- 1) osoba prawna
- 2) jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej
- 3) osoba fizyczna,

4) która nie wykonała w terminie obowiązku o charakterze pieniężnym lub obowiązku o charakterze niepieniężnym,

5) w postępowaniu zabezpieczającym:

- osoba lub jednostka, której zobowiązanie nie jest wymagalne albo jej obowiązek nie został ustalony lub określony, ale zachodzi obawa, że brak zabezpieczenia mógłby utrudnić lub udaremnić skuteczne przeprowadzenie egzekucji, a odrębne przepisy na to zezwalają (art. 1 a pkt 20).

Według art. 3b § 1 u.p.e.a. zobowiązanym z tytułu należności pieniężnej wynikającej z deklaracji lub zeznania złożonych przez:

1) podatkową grupę kapitałową w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych,

2) grupę VAT w rozumieniu przepisów o podatku od towarów i usług

- jest również odpowiednio spółka tworząca podatkową grupę kapitałową albo członek grupy VAT. (UWAGA przepis wejdzie w życie 1 lipca 2022 r.)

2.4. Inni uczestnicy

W postępowaniu egzekucyjnym biorą udział także:

- biegli (biegły sądowy, biegły skarbowy, rzeczoznawca majątkowy)

- dłużnik zajętej wierzytelności - dłużnik zobowiązanego, jak również bank, pracodawca, podmiot prowadzący działalność maklerską, trasat oraz inne podmioty realizujące, na wezwanie organu egzekucyjnego, zajęcie wierzytelności lub innego prawa majątkowego zobowiązanego

- świadkowie,

- dozorca,

- zarządca,

- inni uczestnicy

2.5. Wyłączenia podmiotowe spod egzekucji administracyjnej

Egzekucja administracyjna nie może być prowadzona wobec osób, które korzystają z przywilejów i immunitetów dyplomatycznych i w zakresie przewidzianym przez ustawy, umowy lub powszechnie ustalone zwyczaje międzynarodowe nie podlegają orzecznictwu organów polskich, chyba że chodzi o sprawę, w której osoby te podlegają orzecznictwu polskich organów administracyjnych. Przeciwno tym osobom, które podlegają orzecznictwu organów polskich w rezultacie zrzeczenia się ich przywileju lub immunitetu przez państwo wysyłające lub odpowiednią organizację międzynarodową, może być prowadzona egzekucja administracyjna tylko w przypadku wyraźnego zrzeczenia się przywileju lub immunitetu także w odniesieniu do egzekucji administracyjnej. W takim przypadku niedopuszczalna jest egzekucja z mienia przeznaczonego do użytku służbowego ani też stosowanie środków egzekucyjnych w stosunku do osoby zobowiązanego. W przypadku wątpliwości co do stosowania przepisów organ egzekucyjny zwraca się do ministra właściwego do spraw zagranicznych, który rozstrzyga w drodze postanowienia, czy zobowiązany korzysta z immunitetów i przywilejów.

3. Rozdział III Stadia postępowania egzekucyjnego

3.1. Etapy postępowania egzekucyjnego

W administracyjnym postępowaniu egzekucyjnym można wyróżnić trzy stadia:

- 1) stadium poprzedzające wszczęcie egzekucji administracyjnej,
- 2) stadium stosowania egzekucji oraz
- 3) stadium następujące po przeprowadzeniu egzekucji.

„Postępowanie egzekucyjne nie zawsze przebiega przez wszystkie stadia. Może się ono zakończyć się na etapie poprzedzającym wszczęcie egzekucji, albo przebiegać tylko przez dwa pierwsze stadia i zakończyć się wraz z zakończeniem egzekucji administracyjnej”.

[Zob. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 26 marca 2009 r., II FSK 1462/08, LEX nr 532596].

3.2. Czynności poprzedzające wszczęcie egzekucji

3.2.1. Czynności wierzyciela

Do zakresu czynności wierzyciela, na etapie poprzedzającym wszczęcie egzekucji, należy:

- 1) przesłanie zobowiązanemu pisemnego upomnienia, chyba, że upomnienie nie jest wymagane;
- 2) sporządzenie tytułu wykonawczego,
- 3) skierowanie do organu egzekucyjnego wniosku o wszczęcie egzekucji administracyjnej wraz z tytułem wykonawczym, z załączonym do niego dowodem doręczenia upomnienia (chyba, że upomnienie nie jest wymagane). Jeżeli wierzyciel jest jednocześnie organem egzekucyjnym wniosek o wszczęcie egzekucji jest zbędny, a pozostałe czynności wykonuje sam organ egzekucyjny.

TREŚĆ UPOMNIENIA – obligatoryjne elementy:

- 1) numer i data wystawienia upomnienia;
- 2) nazwa wierzyciela, adres jego siedziby lub jednostki organizacyjnej;
- 3) imię i nazwisko lub nazwa zobowiązanego i adres jego miejsca zamieszkania lub siedziby, a także
- 4) znany wierzycielowi numer Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) albo numer identyfikacji podatkowej (NIP), albo numer identyfikacji w Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarki Narodowej (REGON), jeżeli zobowiązany taki numer posiada;
- 5) wskazanie treści obowiązku, a w przypadku obowiązku zapłaty należności pieniężnej:
- 6) określenie rodzaju i wysokości należności pieniężnej, którą należy zapłacić, oraz
- 7) okresu, którego dotyczy ta należność,
- 8) rodzaju i wysokości odsetek z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnej, naliczonych na dzień wystawienia upomnienia, o ile są wymagane, oraz
- 9) stawki tych odsetek obowiązującej na dzień wystawienia upomnienia, według której należy obliczyć dalsze odsetki do dnia zapłaty,
- 10) sposobu zapłaty należności pieniężnej,
- 11) odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie i

- 12) wysokości kosztów upomnienia;
- 13) wezwanie do wykonania obowiązku, w tym wykonania obowiązku zapłaty należności pieniężnej wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia jej w terminie, naliczonymi na dzień zapłaty, o ile są wymagane, oraz kosztami upomnienia, z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego po upływie 7 dni od dnia doręczenia upomnienia;
- 14) pouczenie, że w przypadku wszczęcia egzekucji administracyjnej będą stosowane środki egzekucyjne i powstanie obowiązek zapłaty kosztów egzekucyjnych, a w tym w egzekucji należności pieniężnej: opłaty manipulacyjnej w wysokości 100 zł oddzielnie od każdego tytułu wykonawczego, opłaty egzekucyjnej naliczanej od wyegzekwowanych lub zapłaconych środków pieniężnych organowi egzekucyjnemu lub wierzycielowi, o której mowa w art. 64 §4 lub § 5 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, wydatków egzekucyjnych poniesionych przez organ egzekucyjny w związku z prowadzeniem postępowania egzekucyjnego, opłaty za czynności egzekucyjne;
- 15) pouczenie, że w przypadku niewykonania w całości obowiązku w terminie 7 dni od dnia doręczenia upomnienia zobowiązany ma obowiązek zawiadomienia wierzyciela, a po doręczeniu zobowiązanemu odpisu tytułu wykonawczego – również organu egzekucyjnego, o zmianie adresu jego miejsca zamieszkania lub siedziby;
- 16) pouczenie, że w razie niewykonania obowiązku zawiadomienia o zmianie adresu zamieszkania lub miejsca siedziby, doręczenie pisma wierzyciela lub organu egzekucyjnego pod dotychczasowym adresem jest skuteczne;
- 17) imię i nazwisko, stanowisko służbowe oraz podpis osoby upoważnionej do działania w imieniu wierzyciela – jeżeli upomnienie nie jest generowane automatycznie. Art. 15 § 1b zdanie drugie, ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji w kwestii podpisu upomnienia stanowi, iż upomnienie generowane automatycznie może nie zawierać podpisu tej osoby.

3.3. Czynności organu egzekucyjnego

Do obowiązków organu egzekucyjnego należy m.in.:

- 1) badanie właściwości organu,
- 2) badanie dopuszczalności egzekucji,
- 3) badanie wymogów formalnych (wniosku, tytułu wykonawczego),
- 4) nadanie klauzuli o skierowaniu tytułu wykonawczego do egzekucji,
- 5) wybór środka egzekucyjnego.

4. Rozdział IV Środki zaskarżenia w postępowaniu egzekucyjnym

4.1. Katalog środków zaskarżenia

- 1) środki zaskarżenia przysługujące na drodze administracyjnej:
 - a) a) zarzut w sprawie egzekucji administracyjnej i w sprawie zabezpieczenia
 - b) b) zarzut na dokonane przez poborcę skarbowego oszacowanie praw
 - c) majątkowych i praw pokrewnych oraz praw własności przemysłowej
 - d) zarzut na opis i oszacowanie wartości nieruchomości
 - e) sprzeciw małżonka w sprawie odpowiedzialności majątkiem wspólnym
 - f) sprzeciw podmiotu będącego właścicielem lub posiadaczem prawa
 - g) majątkowego
 - h) f) zażalenie
 - i) g) skarga:
 - - skarga osoby trzeciej na beczynność wierzyciela
 - - skarga na przewlekłość postępowania egzekucyjnego
 - - skarga na czynność egzekucyjną
 - - skarga na oszacowanie ruchomości dokonane przez pracownika obsługującego organ egzekucyjny
 - - skarga na czynności dotyczące obwieszczenia o licytacji

- - skarga na czynności poborcy skarbowego w toku licytacji – skargą na gruncie u.p.e.a. nazywanych jest wiele różnych
- Instytucji
- h) wniosek o wyłączenie spod egzekucji rzeczy lub praw majątkowych
- i) uregulowane w k.p.a. nadzwyczajne tryby postępowania administracyjnego
- 2) środki zaskarżenia przysługujące na drodze sądowej:
 - a) w postępowaniu sądownoadministracyjnym - skarga
 - b) w postępowaniu przed sądem powszechnym:
 - powództwo przeciwegzekucyjne zobowiązanego
 - powództwo przeciwegzekucyjne osoby trzeciej

4.2. Zarzut

Zgodnie z art. 33 u.p.e.a. podstawą zarzutu w sprawie egzekucji administracyjnej może być:

- 1) nieistnienie obowiązku;
- 2) określenie obowiązku niezgodnie z treścią obowiązku wynikającego z:
 - a) orzeczenia, o którym mowa w art. 3 i art. 4,
 - b) dokumentu, o którym mowa w art. 3 a § 1,
 - c) przepisu prawa, jeżeli obowiązek wynika bezpośrednio z tego przepisu;
- 3) błąd co do zobowiązanego;
- 4) brak uprzedniego doręczenia zobowiązanemu upomnienia, jeżeli jest wymagane;
- 5) wygaśnięcie obowiązku w całości albo w części;
- 6) brak wymagalności obowiązku w przypadku:
 - a) odroczenia terminu wykonania obowiązku,
 - b) rozłożenia na raty spłaty należności pieniężnej,
 - c) wystąpienia innej przyczyny niż określona w lit. a i b.

Tryb i termin

Zarzut wnosi się do wierzyciela za pośrednictwem organu egzekucyjnego nie później niż:

- 1) w terminie 30 dni od dnia wyegzekwowania w całości obowiązku, kosztów upomnienia i kosztów egzekucyjnych,
- 2) do dnia zapłaty w całości należności pieniężnej, odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie, kosztów upomnienia i kosztów egzekucyjnych,

- 3) w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego w całości albo w części.

Wymogi formalne

Zarzut w sprawie egzekucji administracyjnej powinien zawierać elementy podania, a ponadto określenie istoty i zakres żądania oraz dowody uzasadniające to żądanie.

Skutki wniesienia zarzutu

Wniesienie przez zobowiązanego zarzutu w sprawie egzekucji administracyjnej, nie później niż w terminie 7 dni od dnia doręczenia odpisu tytułu wykonawczego, zawiesza postępowanie egzekucyjne w całości albo w części z dniem doręczenia tego zarzutu organowi egzekucyjnemu do czasu zawiadomienia tego organu o wydaniu ostatecznego postanowienia w sprawie tego zarzutu.

Wierzyciel po otrzymaniu zarzutu w sprawie egzekucji administracyjnej może w uzasadnionych przypadkach wystąpić z wnioskiem o podjęcie zawieszzonego postępowania egzekucyjnego w całości albo w części.

W okresie zawieszenia postępowania egzekucyjnego organ egzekucyjny prowadzący to postępowanie może z urzędu lub na wniosek wierzyciela dokonać, na podstawie tytułu wykonawczego, zabezpieczenia poprzez zastosowanie sposobu zabezpieczenia odpowiadającego środkowi egzekucyjnemu, do którego stosowania ten organ jest uprawniony. W pozostałym zakresie, z wyłączeniem hipoteki przymusowej, zabezpieczenia dokonuje naczelnik urzędu skarbowego, na wniosek organu egzekucyjnego prowadzącego postępowanie egzekucyjne, na podstawie dalszego tytułu wykonawczego.

Rozpoznanie i rozstrzygnięcie zarzutu

Wierzyciel, zgodnie z art. 34 § 2 u.p.e.a., wydaje postanowienie, w którym:

- 1) oddała zarzut w sprawie egzekucji administracyjnej;
- 2) uznanje zarzut w sprawie egzekucji administracyjnej:
 - a) w całości,
 - b) w części i w pozostałym zakresie oddała ten zarzut;
- 3) stwierdza niedopuszczalność zarzutu w sprawie egzekucji administracyjnej, jeżeli:
 - a) zarzut jest albo był przedmiotem rozpatrzenia w odrębnym postępowaniu podatkowym, administracyjnym lub sądowym,

- b) zobowiązany kwestionuje w całości albo w części wymagalność należności pieniężnej z uwagi na jej wysokość ustaloną lub określoną w orzeczeniu, od którego przysługuje środek zaskarżenia.

Na postanowienie w sprawie zarzutu w sprawie egzekucji administracyjnej przysługuje zażalenie (art. 34 § 3 u.p.e.a.).

Organ egzekucyjny, według art. 34 § 4 u.p.e.a., po otrzymaniu zawiadomienia o wydaniu ostatecznego postanowienia o:

- 1) oddaleniu zarzutu w sprawie egzekucji administracyjnej albo stwierdzeniu jego niedopuszczalności – kontynuuje postępowanie egzekucyjne albo podejmuje zawieszony postępowanie egzekucyjne;
- 2) uznaniu zarzutu w sprawie egzekucji administracyjnej, o którym mowa w art. 33 § 2 pkt 6, jeżeli przyczyna braku wymagalności obowiązku, niemająca charakter trwałego, wystąpiła po wszczęciu egzekucji administracyjnej – zawiesza postępowanie egzekucyjne w całości albo w części;
- 3) uznaniu zarzutu w sprawie egzekucji administracyjnej, o którym mowa w:
 - a) art. 33 § 2 pkt 1–5,
 - b) art. 33 § 2 pkt 6, jeżeli przyczyna braku wymagalności obowiązku ma charakter trwały lub wystąpiła przed wszczęciem egzekucji administracyjnej

– umarza postępowanie egzekucyjne w całości albo w części.

Prawa autorskie:

Materiały szkoleniowe udostępnione zostają na zasadach wolnej licencji Creative Commons: uznanie autorstwa, na tych samych warunkach 3.0 Polska (CC BY 3.0 PL). Licencja udzielana jest nieodpłatnie. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz autorów. Zezwala się na dowolne wykorzystanie treści pod warunkiem wskazania autorów oraz zachowania niniejszej informacji licencyjnej. Wolno m.in. kopiować, rozpowszechniać w dowolnym medium i formie, przedstawiać i wykonywać utwór. Tekst licencji dostępny jest na stronie: <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/pl/>